

Cynnig i newid yr ystod oedran o 4-11 i 3-11 yn Ysgol Gymraeg y Tymbl

Dogfen Ymgynghori

sirgar.llyw.cymru
carmarthenshire.gov.wales

Cynnwys

Cyflwyniad	3
Yr Ysgol sy'n Destun Cynnig	3
Cefndir.....	5
Y Cynnig – Ysgol Gymraeg y Tymbl	6
Ffactorau penodol lle mae cynigion yn ymwneud ag ychwanegu dosbarthiadau meithrin.....	10
Yr ysgol/ysgolion y mae'r cynnig yn debygol o effeithio arni/arnynt.....	12
Ansawdd a safonau mewn addysg	15
Yr angen am leoedd a'r effaith ar hygyrchedd ysgolion	18
Adnoddau addysg yn yr ysgol a goblygiadau ariannol eraill y cynnig.....	18
Ffactorau cyffredinol eraill	19
Trefniadau Derbyn	21
Y Broses Ymgynghori.....	22
Asesiad Effaith Integredig	26
Atodiad A - Ffurflen Ymateb.....	27
Atodiad B – Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg.....	30

Cyflwyniad

Mae'r ddogfen ymgynghori hon yn egluro cynnig y Cyngor i newid ystod oedran Ysgol Gymraeg y Tymbl o 4-11 i 3-11 o fis Medi 2026 ymlaen.

Mae'r ddogfen yn cynnig cyfle i rieni/gofalwyr, staff ysgol ac unrhyw un arall sydd â diddordeb gyflwyno unrhyw sylwadau neu opsiynau eraill y maent yn dymuno iddynt gael eu hystyried. Ar ôl ymgynghori ynghylch y newid arfaethedig, bydd y Cyngor yn ystyried a ddylid gweithredu'r cynigion hyn.

Bydd y Cyfnod Ymgynghori ar gyfer y cynnig yn cael ei gynnal rhwng 4/9/2025 a 16/10/2025. Ni fydd unrhyw ymatebion sy'n dod i law ar ôl y dyddiad hwn yn cael eu hystyried fel rhan o'r broses ymgynghori.

Bydd y Broses Ymgynghori yn dilyn y canllawiau a sefydlwyd gan Lywodraeth Cymru fel y nodwyd yn y [Côd Trefniadaeth Ysgolion \(2018\)](#).

Yr Ysgol sy'n Destun Cynnig

		Ysgol Gymraeg y Tymbl
Lleoliad yr Ysgol		Heol y Neuadd, y Tymbl, Llanelli, SA14 6HR
Ystod Oedran		4-11
Categori'r Ysgol (Cymunedol, Gwirfoddol a Gynorthwyir, Gwirfoddol a Reolir)		Cymunedol
Categori laith		3 (Cyfrwng Cymraeg)
Nifer y disgyblion ar y gofrestr (CYBLD 2025)	Oedran Meithrin	6
	Derbyn – B.6	106
	Cyfanswm	112
Nifer y disgyblion ar y gofrestr yn flaenorol (gan gynnwys disgyblion meithrin) (CYBLD)	Ionawr 2024	114
	Ionawr 2023	128
	Chwefror 2022	139
	Ebrill 2021	140
Amcanestyniadau o Nifer y Disgyblion (ac eithrio disgyblion meithrin) (2025)	Ionawr 2026	106
	Ionawr 2027	101
	Ionawr 2028	96
	Ionawr 2029	93
	Ionawr 2030	91
Capasiti Meithrin 24/25		21
Capasiti Derbyn-B.6 24/25		174
Cyfanswm Capasiti 24/25		195
Capasiti Meithrin 25/26		24

Capasiti Derbyn-B.6 25/26	174
Cyfanswm Capasiti 25/26	198
Cost fesul disgybl (2024/25)	£4,717
Cyllideb Ysgol (2024-25)	£542,000
Canlyniad Arolygiad Estyn (2022)	Adroddiad Arolygiad Ysgol Gymraeg y Tymbl 2022 Nid yw'r ysgol mewn categori gweithgarwch dilynol www.estyn.llyw.cymru/adroddiadau
Categori Cyflwr Adeilad (2024)	B

(CYBLD) - Cyfrifiad Ysgolion Blyneddol ar Lefel Disgyblion

Graddau Categori Cyflwr Adeilad	
Gradd A	Fel newydd
Gradd B	Yn weithredol ddiogel, ac yn dangos mân ddirywiad yn unig
Gradd C	Gweithredol ond angen gwaith atgyweirio neu amnewid mawr yn y tymor byr i'r tymor canolig.
Gradd D	Anweithredol neu risg ddifrifol o fethiant mawr

Cefndir

Mae'r cynnig i newid ystod oedran Ysgol Gymraeg y Tymbl o 4-11 i 3-11 wedi'i baratoi mewn ymateb i benderfyniad Cabinet y Cyngor Sir i gael gwared ar Bolisi Plant sy'n Codi'n 4 oed Sir Gaerfyrddin, lle roedd plant yn gymwys yn hanesyddol i fynd i addysg gynradd amser llawn ar ddechrau'r tymor ysgol pan oeddent yn troi'n bedair oed.

Yn dilyn cyfnod o ymgynghori â'r cyhoedd rhwng 19 Ionawr 2024 a 1 Mawrth 2024, penderfynodd Cabinet y Cyngor ar 25 Mawrth 2024 gael gwared ar Bolisi Plant sy'n Codi'n 4 oed Sir Gaerfyrddin, sy'n golygu, o 1 Medi 2025, y bydd plant yn gymwys ar gyfer ysgol amser llawn ar ddechrau'r tymor **ar ôl eu pen-blwydd yn bedair oed**. O'r dyddiad hwn, ni fydd unrhyw blant mewn darpariaeth amser llawn sy'n dair oed.

Mae plant sydd wedi troi'n dair oed yn gymwys i gael o leiaf 10 awr yr wythnos o ddarpariaeth addysg gymeradwy anstatudol ar sail sesiynol ran-amser, naill ai yn un o'r 42 o ysgolion cynradd yn y sir sydd wedi'u dynodi'n ysgolion 3-11 a lle mae'r ddarpariaeth hon yn cael ei chynnal gan y Cyngor, neu o leiaf 10 awr o addysg mewn lleoliadau cymeradwy nas cynhelir, fel meithrinfeydd dydd neu Gylchoedd Meithrin. Mae rhieni sy'n gweithio yn gallu cael mynediad at hyd at 30 awr o addysg a gofal plant wedi'u hariannu drwy Gynnig Gofal Plant Llywodraeth Cymru ar gyfer plant 3-4 oed cymwys.

Un o effeithiau cael gwared ar y Polisi Plant sy'n Codi'n 4 oed yw y bydd plant yn aros mewn lleoliadau darpariaeth feithrin a gofal plant am dymor ychwanegol bellach. Yn y tymor byr, gallai hyn greu galw ychwanegol am ddarparu addysg anstatudol ar gyfer mwy o blant tair oed, a galw cynyddol am ofal cofleidiol o bosib. Yn ddelfrydol, bydd y galw hwn yn cael ei fodloni gan y sector nas cynhelir lle bydd darparwyr yn gallu ehangu'r ddarpariaeth i dderbyn mwy o blant ar gyfer naill ai o leiaf 10 awr o addysg neu ofal cofleidiol, neu'r ddau.

Mewn cymunedau lle nad yw hyn yn digwydd a lle mae bylchau yn y ddarpariaeth o'r elfen addysg, mae'r Cyngor yn cynnig newid rhai o'n hysgolion 4-11 i fod yn ysgolion 3-11. Byddai hyn yn galluogi'r ysgolion hyn i ddarparu'r elfen o 10 awr o leiaf o addysg anstatudol a bod yn fwy cyson o ran darpariaeth ledled Sir Gaerfyrddin. Mae ysgol 3-11 yn derbyn cyllid dirprwyedig gan y Cyngor ar gyfer darparu addysg ran-amser i blant 3 oed.

Felly, nod y cynnig hwn yw mynd i'r afael â'r bwlch o ran darparu o leiaf 10 awr o addysg anstatudol y Blynnyddoedd Cynnar i blant 3 oed yn ardal y Tymbl drwy gynnig newid ystod oedran Ysgol Gymraeg y Tymbl o 4-11 i 3-11.

Y Cynnig – Ysgol Gymraeg y Tymbl

Y cynnig yw newid ystod oedran Ysgol Gymraeg y Tymbl o fod yn ysgol 4-11 i fod yn ysgol 3-11 o fis Medi, 2026.

Y Trefniadau Presennol – *Status Quo*

Mae Ysgol Gymraeg y Tymbl yn Ysgol Gynradd cyfrwng Cymraeg 4-11 yn y Tymbl. Mae 112 o ddisgyblion ar gofrestr yr ysgol (CYBLD 2025) ar hyn o bryd.

Ar hyn o bryd mae Ysgol Gymraeg y Tymbl yn ysgol 4-11 ac felly nid yw'n cynnig darpariaeth addysg anstatudol ran-amser y Blynyddoedd Cynnar i blant 3 oed. Mae hyn yn arwain at fwch yn narpariaeth addysg yr ysgol rhwng 3 a 4 oed.

Mae addysg y Blynyddoedd Cynnar yn ddarpariaeth anstatudol sydd ar gael i blant 3 oed. Mae hawl gan bob plentyn 3 oed i gael lleoliad wedi'i ariannu gan Lywodraeth Cymru am o leiaf 10 awr yr wythnos mewn sefydliad cofrestredig drwy'r Grŵp Hawliau Bore Oes o'r tymor yn dilyn ei drydydd pen-blwydd.

Mae gwahanol fathau o ddarpariaeth y Blynyddoedd Cynnar ar gael ledled Sir Gaerfyrddin:

- 1 ysgol feithrin
- Dosbarthiadau Meithrin/Blynyddoedd Cynnar mewn ysgolion cynradd 3-11
- Darpariaeth gan y sector nas cynhelir sy'n bartneriaid yn y Grŵp Hawliau Bore Oes, fel Blynyddoedd Cynnar Cymru, Mudiad Meithrin a darparwyr preifat.

Mae Ysgol Gymraeg y Tymbl mewn ffederasiwn gydag Ysgol Gymraeg Llechyfedach ac mae hyn wedi bod yn gweithio'n dda dros nifer o flynyddoedd. Mae'r ddwy ysgol yn ysgolion 4-11 ac felly nid ydynt yn cynnig darpariaeth addysg anstatudol ran-amser y Blynyddoedd Cynnar i blant 3 oed. Mae hyn yn arwain at fwch yn narpariaeth addysg yr ysgol rhwng 3 a 4 oed.

Ar hyn o bryd mae gan Ysgol Gymraeg Llechyfedach Gylch Meithrin yn y parc ger yr ysgol sy'n darparu gofal cofleidiol ond nid yw'n darparu addysg y Blynyddoedd Cynnar.

Mae darpariaeth addysg y Blynyddoedd Cynnar sydd ar gael yn ardal gyfagos Ysgol Gymraeg y Tymbl yn cael ei chynnig ar hyn o bryd drwy ddarparwr nas cynhelir mewn pentref cyfagos, sef Dre-fach, lle mae Cylch Meithrin Dre-fach a Llanddarog. Mae hwn yn union filltir o'r ysgol.

Yr unig ysgol gynradd 3-11 gyfagos a gynhelir yn Sir Gaerfyrddin yw Ysgol Cross Hands sydd dros 2 filltir o Ysgol Gymraeg y Tymbl.

Os bydd y cynnig yn mynd rhagddo, bydd yn darparu addysg y Blynyddoedd Cynnar y mae mawr ei hangen yn nalgylch Ysgol Gymraeg y Tymbl.

Cryfderau'r Status Quo

- Dim newid i staff, disgyblion a'r gymuned ehangach
- Dim effaith ar ddarparwyr presennol nas cynhelir yn y gymuned ac ysgolion cyfagos

Gwendidau'r Status Quo

- Nid yw'r ysgol yn cynnig darpariaeth addysg y Blynyddoedd Cynnar; mae'n rhaid i blant deithio y tu allan i ddalgylch Ysgol Gymraeg y Tymbl i gael mynediad at ddarpariaeth addysg y blynyddoedd cynnar neu beidio â'i mynychu o gwbl.
- Nid yw trefniadau presennol Ysgol Gymraeg y Tymbl yn cynnig yr un ddarpariaeth o ran addysg y blynyddoedd cynnar ag ysgolion cynradd cyfagos a gynhelir yn Sir Gaerfyrddin neu ysgol gynradd gyfagos a gynhelir gan Awdurdod Lleol arall. Mae hyn yn cael effaith negyddol ar allu'r ysgol i gadw disgyblion y dalgylch ac felly yn peryglu ei chynaliadwyedd yn y dyfodol, yn enwedig o ystyried bod nifer y disgyblion wedi gostwng yn ystod y blynyddoedd diwethaf a rhagwelir y byddant yn gostwng ymhellach yn y dyfodol agos.
- Mae rhai rhieni/gwarcheidwaid disgyblion sy'n byw yn nalgylch Ysgol Gymraeg y Tymbl yn dewis mynychu darpariaeth addysg arall y Blynyddoedd Cynnar, gan effeithio'n negyddol ar dderbyniadau a chynaliadwyedd Ysgol Gymraeg y Tymbl.
- Mae rhai plant sy'n byw yn nalgylch Ysgol Gymraeg y Tymbl yn colli'r cyfle i gael mynediad at ddarpariaeth addysg y Blynyddoedd Cynnar oherwydd y diffyg darpariaeth sydd ar gael yn nalgylch yr ysgol.

Manteision ac Anfanteision y cynnig

Manteision	Anfanteision
Mynd i'r afael â'r bwch a nodwyd yn addysg y Blynyddoedd Cynnar yn nalgylch Ysgol Gymraeg y Tymbl a sicrhau cysondeb o ran mynediad at addysg y Blynyddoedd Cynnar.	Lleihau'r galw am leoedd yn y meithrinfeydd preifat a chyda'r gwarchodwyr plant sy'n cynnig darpariaeth drwy'r dydd ar hyn o bryd.
Darpariaeth feithrin ar gael ar safle'r ysgol	Risg ariannol bosibl i'r ysgol os yw'r galw am ddarpariaeth Blynyddoedd Cynnar yn amrywio. Bydd hyn bob amser yn dibynnu ar ba ysgol y mae rhieni yn dewis cofrestru eu plant ynddi.
Rhoi cyfle ar gyfer proses bontio raddol a chefnogol ar gyfer plant 3 oed sy'n dechrau yn yr ysgol, gan ddechrau gyda hanner diwrnodau a symud ymlaen i ddiwrnodau ysgol llawn	Cynyddu llwyth gwaith staff wrth gynnig darpariaeth addysg y Blynyddoedd Cynnar
Gallai ddenu mwy o ddisgyblion i fynychu'r ysgol	

Bydd yn ehangu darpariaeth addysg y Blynyddoedd Cynnar drwy gyfrwng y Gymraeg	
Bydd cynnig cyfleoedd cynnar i drochi yn y Gymraeg yn cael effaith gadarnhaol	

Manteision cael mynediad at addysg Blynyddoedd Cynnar ar safle ysgol

- Datblygu sgiliau sylfaenol yn gynnar
- Nodi anghenion dysgu yn gynnar
- Ymgysylltu â rhieni yn gynnar
- Helpu disgyblion i bontio i ddysgu cynradd a dysgu gydol oes

Rheoli Risg

Risg		Rheoli Risg
1.	Methu â chael cymeradwyaeth statudol i weithredu'r cynnig	Dilyn y canllawiau a bennwyd yng Nghôd Trefniadaeth Ysgolion 2018
2.	Effaith bosibl ar yr economi leol yn sgil colli niferoedd mewn darparwyr meithrinfeydd preifat megis Cylch Meithrin Dre-fach a Llanddarog	Ymgynghori â darparwyr preifat yn ystod y Cyfnod Ymgynghori i gael eu barn am y cynnig a deall yr effaith bosibl
3.	Nid yw'r dosbarth meithrin yn yr ysgol yn derbyn digon o geisiadau	Nid oes modd rhagweld nifer y ceisiadau. Byddai hyn yn cael ei fonitro'n barhaus gan y Tîm Derbyn.

Opsiynau Eraill a ystyriwyd:

Opsiwn Arall	Disgrifiad	Rheswm dros ddiystyru'r opsiwn
Opsiwn 1	Status Quo – dim newid i Ysgol Gymraeg y Tymbl	Nid yw'n mynd i'r afael â'r bwlch yn narpariaeth addysg anstatudol y Blynyddoedd Cynnar i blant 3 oed yn nalgylch Ysgol Gymraeg y Tymbl ac ni fyddai'n mynd i'r afael â'r mater o ran gostyngiad yn nifer y disgyblion yn yr ysgol.
Opsiwn 2	Cynnig Darpariaeth y Blynyddoedd Cynnar mewn Ysgolion Cyfagos	Rhaid i ddisgyblion deithio allan o'r dalgylch i gael mynediad at ddarpariaeth addysg anstatudol y blynyddoedd cynnar i blant 3 oed mewn ysgolion eraill. Mae'n bosibl na fydd disgyblion yn cael eu derbyn os oes pwysau ar leoedd yn yr ysgolion.

Ffactorau penodol lle mae cynigion yn ymwneud ag ychwanegu dosbarthiadau meithrin

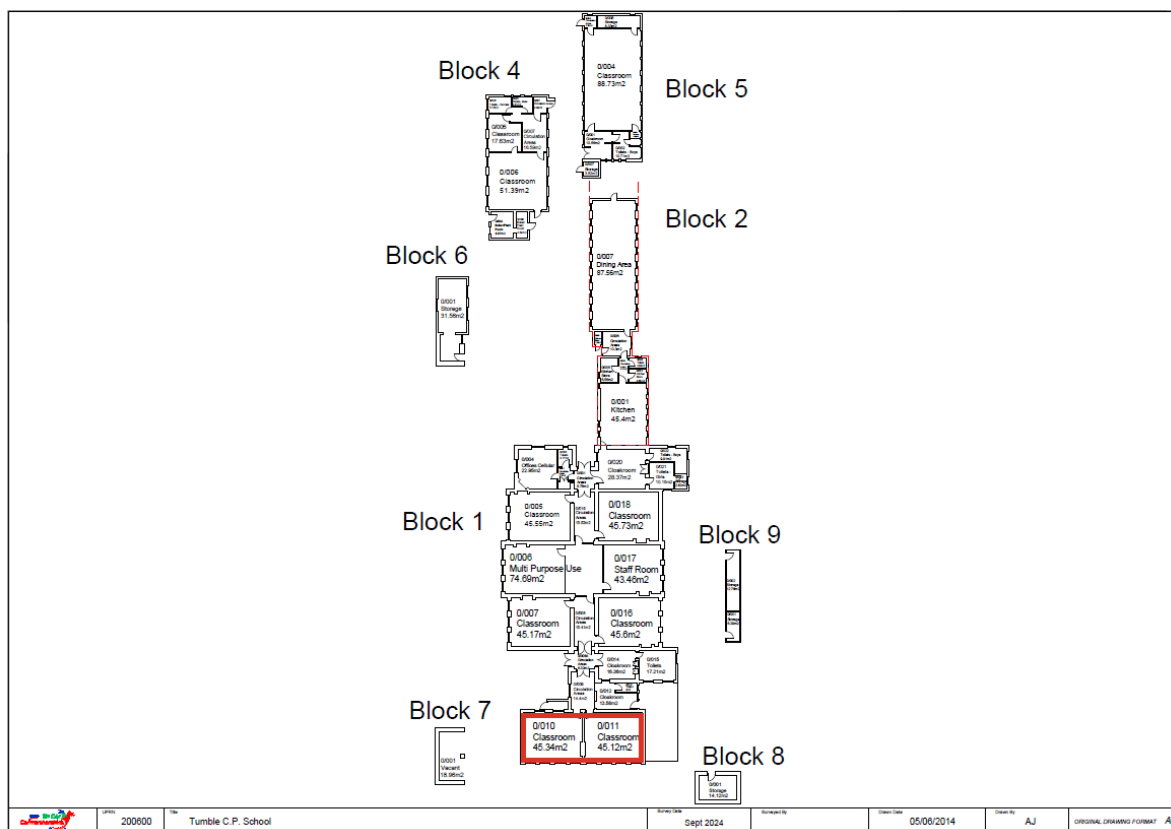
- **Safon yr addysg feithrin a digonolrwydd yr adeiladau a'r cyfleusterau a gynigir yn yr ystafell ddosbarth ac yn yr awyr agored, a hyfywedd unrhyw ysgol sydd am ychwanegu lleoedd meithrin.**

Os bydd y cynnig yn mynd rhagddo ac yn cael ei weithredu o fis Medi 2026, capasiti'r ysgol ar gyfer blwyddyn academiaidd 2026/27 yw 24 ar gyfer Oedran Meithrin a 174 ar gyfer Derbyn ac uwch, gan roi capasiti o 198.

Byddai'r cynnig i newid ystod oedran Ysgol Gymraeg y Tymbl o 4-11 i 3-11 yn golygu bod yn rhaid i'r ysgol ad-drefnu ei strwythur dosbarthiadau presennol i ddarparu ar gyfer y disgyblion meithrin ychwanegol a byddai capasiti a nifer derbyn yr ysgol yn aros yr un fath.

Rhagwelir y bydd gan yr ysgol 107 o ddisgyblion ar y gofrestr (gan gynnwys disgyblion meithrin) ym mis Ionawr 2027, sy'n dangos ei bod yn debygol y bydd digon o adeiladau a chyfleusterau i ychwanegu lleoedd meithrin o fis Medi 2026 ymlaen.

Mae gan Ysgol Gymraeg y Tymbl ddigon o le o ran ystafelloedd dosbarth i ddarparu ar gyfer disgyblion meithrin yn yr ysgol. Gall ystafelloedd dosbarth y Cyfnod Sylfaen 01/0/010 a 01/0/011 ar y Cynllun Llawn isod ddarparu ar gyfer y disgyblion meithrin. Mae lle ar gyfer 24 o ddisgyblion meithrin yn yr ystafelloedd dosbarth ac mae gweddill y lle wedi'i neilltuo ar gyfer 18 o ddisgyblion oedran Derbyn.

Rhagwelir y bydd newid ystod oedran Ysgol Gymraeg y Tymbl o 4–11 i 3–11 ac ehangu'r ddarpariaeth y mae'r ysgol yn ei chynnig i gynnwys addysg y Blynyddoedd Cynnar yn cael effaith gadarnhaol ar hyfywedd yr ysgol drwy sicrhau ei bod yn cynnig yr un ddarpariaeth ag ysgolion cynradd cyfagos. Gallai darparu addysg y Blynyddoedd Cynnar gynyddu nifer y disgyblion sy'n mynychu'r ysgol a fyddai'n cael effaith gadarnhaol ar hyfywedd yr ysgol.

- ***A oes angen rhagor o leoedd meithrin yn yr ardal.***

Mae bwlch yn ddarpariaeth addysg y Blynyddoedd Cynnar yn nalgylch Ysgol Gymraeg y Tymbl gan ei bod yn ysgol 4-11 ac nid yw'n cynnig addysg y Blynyddoedd Cynnar.

- ***Lefel y galw am rai mathau o addysg feithrin e.e. cyfrwng Gymraeg neu ddarpariaeth ac iddi natur grefyddol.***

Fel y nodir uchod, mae bwlch yn ddarpariaeth addysg y Blynyddoedd Cynnar drwy gyfrwng y Gymraeg yn nalgylch Ysgol Gymraeg y Tymbl gan ei bod yn ysgol 4-11 ac nid yw'n cynnig addysg y Blynyddoedd Cynnar.

- ***I ba raddau y bydd y cynigion yn integreiddio addysg y blynyddoedd cynnar â gwasanaethau gofal plant neu i ba raddau y maent yn gyson â dull gweithredu integredig.***

Os bydd y cynnig i newid ystod oedran Ysgol Gymraeg y Tymbl o 4–11 i 3–11 yn mynd rhagddo, byddai'n cefnogi nod yr ysgol o gyflwyno gofal cofleidiol ochr yn ochr ag addysg y Blynyddoedd Cynnar, gan sicrhau dull cydlynol ac integredig o ran addysg a gofal plant.

- ***Effaith y cynigion ar sefydliadau eraill, gan gynnwys darparwyr sector preifat a thrydydd sector.***

Yn unol â'r Côt Trefniadaeth Ysgolion (2018), bydd y Ddogfen Ymgynghori yn cael ei rhannu â rhanddeiliaid allweddol y gallai'r cynnig effeithio arnynt. Mae hyn yn cynnwys y canlynol, ond nid y canlynol yn unig:

- awdurdod cynhaliol neu awdurdod cynhaliol arfaethedig unrhyw ysgol y mae'r cynigion yn debygol o effeithio arni;
- cyrff llywodraethu ysgolion eraill y mae'r cynnig, ym marn y cynigydd, yn debygol o effeithio arnynt;
- yn achos cynigion sy'n effeithio ar ddarpariaeth feithrin, unrhyw ddarparwyr annibynnol neu wirfoddol y gall y cynigion effeithio arnynt, gan gynnwys Mudiad Meithrin;
- yn achos cynigion sy'n effeithio ar ddarpariaeth feithrin, y Bartneriaeth Plant a Phobl Ifanc a/neu Bartneriaethau Datblygu'r Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant, lle bo'r rhain yn bodoli;

Yr ysgol/ysgolion y mae'r cynnig yn debygol o effeithio arni/arnynt

Yn unol â gofynion y Côd Trefniadaeth Ysgolion (2018), darperir manylion isod am yr ysgolion dalgylch cyfagos y mae'r cynnig yn debygol o effeithio arnynt.

Enw'r ysgol		Ysgol Drefach	Ysgol Pontyberem	Ysgol Llannon	Ysgol Gymraeg Llechyfedach	Ysgol Cross Hands	Ysgol Cefneithin
Lleoliad yr Ysgol		Heol Blaenhirwaun, Dre-fach, Llanelli, SA14 7AN	Heol y Felin, Pontyberem, Llanelli, SA15 5EB	Heol y Nant, Llan-non, Llanelli, SA14 6AE	Heol Bethania, Tymbl Uchaf, Llanelli, SA14 6DT	Heol Caerfyrddin, Cross Hands, Llanelli, SA14 6SU	Heol y Parc, Cefneithin, Llanelli, SA14 7DE
Ystod Oedran		4-11	4-11	4-11	4-11	3-11	4-11
Categori'r Ysgol (Cymunedol, Gwirfoddol a Gynorthwyr, Gwirfoddol a Reolir)		Cymunedol	Cymunedol	Cymunedol	Cymunedol	Cymunedol	Cymunedol
Categori Iaith		3 (Cyfrwng Cymraeg)	3 (Cyfrwng Cymraeg)	3 (Cyfrwng Cymraeg)	3 (Cyfrwng Cymraeg)	3 (Cyfrwng Cymraeg)	3 (Cyfrwng Cymraeg)
Nifer y disgyblion ar y gofrestr (CYBLD 2025)	Meithrin	2	13	14	13	19	8
	Derbyn – B.6	43	214	77	88	108	97
	Cyfanswm	45	227	91	101	127	105

Enw'r ysgol		Ysgol Drefach	Ysgol Pontyberem	Ysgol Llannon	Ysgol Gymraeg Llechyfedach	Ysgol Cross Hands	Ysgol Cefneithin
Nifer y disgyblion ar y gofrestr yn flaenorol (gan gynnwys disgyblion meithrin) (CYBLD)	Ionawr 2024	45	227	94	100	126	99
	Ionawr 2023	43	230	98	116	135	103
	Chwefror 2022	50	235	90	116	137	95
	Ebrill 2021	49	249	99	118	143	106
Amcanesty niadau o Nifer y Disgyblion (ac eithrio disgyblion meithrin) (2025)	Ionawr 2026	42	212	74	92	104	101
	Ionawr 2027	39	215	77	91	102	97
	Ionawr 2028	42	212	79	91	98	95
	Ionawr 2029	38	212	79	88	95	94
	Ionawr 2030	37	219	79	88	102	96

Enw'r ysgol	Ysgol Drefach	Ysgol Pontyberem	Ysgol Llannon	Ysgol Gymraeg Llechyfedach	Ysgol Cross Hands	Ysgol Cefneithin
Capasiti Meithrin 24/25	10	30	19	17	30	12
Capasiti Derbyn-B6 24/25	71	240	93	129	138	85
Cyfanswm Capasiti 24/25	81	270	112	146	168	97
Capasiti Meithrin 25/26	8	32	19	14	30	12
Capasiti Derbyn-B6 25/26	62	210	139	104	149	90
Cyfanswm Capasiti 25/26	70	242	158	118	179	102
Cost fesul disgybl (2024/25)	£5,149	£4,620	£4,644	£4,730	£4,633	£4,377
Cyllideb Ysgol (2024-25)	£232,000	£1,058,000	£473,000	£473,000	£563,000	£433,000
Canlyniad Arolygiad Estyn	Ysgol Gynradd Drefach - Estyn	Ysgol Gynradd Pontyberem - Estyn	Ysgol Gynradd Llannon - Estyn	Ysgol Gymraeg Llechyfedach - Estyn	Ysgol Cross Hands - Estyn	Ysgol Gynradd Cefneithin - Estyn
Categori Cyflwr Adeilad (2024)	B	A	B	B	B	B

Ansawdd a safonau mewn addysg

Mae'r Côt Trefniadaeth Ysgolion (2018) yn gofyn am ddadansoddiad o effaith debygol y cynigion ar ansawdd a safonau addysg yn yr ysgol, gan ystyried meysydd arolygu perthnasol Estyn. Nodir y rhain yn yr adran ganlynol.

Barn y Cyngor yw, os bydd y cynnig hwn yn mynd rhagddo, y byddai Ysgol Gymraeg y Tymbl yn darparu addysg i ddisgyblion o 3-11 sydd o ansawdd cyfatebol o leiaf i'r ddarpariaeth 4-11 a gynigir ar hyn o bryd. Felly, ni ragwelir y byddai gweithredu'r cynnig hwn yn cael effaith negyddol ar safonau a chynnydd yn gyffredinol.

Blaenoriaethau cyfredol yr ysgol / argymhellion Estyn:

Cafodd Ysgol Gymraeg y Tymbl ei harolygu ddiwethaf gan Estyn ym Mis Hydref 2022 ac ar hyn o bryd nid yw mewn categori gweithgarwch dilynol. Mae hyn yn golygu bod yr ysgol wedi bodloni'r safonau gofynnol yn ystod yr arolygiad ac nid oes angen unrhyw waith monitro neu ymyrraeth ychwanegol gan Estyn.

Argymhellion Estyn:

- Datblygu medrau llafar Cymraeg disgyblion ar draws yr ysgol
- Cryfhau'r ddarpariaeth er mwyn cefnogi disgyblion i fwynhau a gwneud cynnydd yn eu medrau darllen

Effaith debygol y cynnig i newid ystod oedran Ysgol Gymraeg y Tymbl o 4-11 i 3-11 ar:

Dysgu - safonau a chynnydd yn gyffredinol:

- Mae'r adroddiad arolygiad yn nodi bod llawer o ddisgyblion, gan gynnwys y rhai ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY) a'r disgyblion sy'n gymwys i dderbyn prydau ysgol am ddim, yn gwneud cynnydd hynod gadarn o'u mannau cychwyn yn ystod eu hamser yn yr ysgol.
- Mae llawer o'r disgyblion ieuengaf yn datblygu eu medrau siarad Cymraeg yn fuddiol ac yn ymdrechu i siarad wrth fwynhau eu dysgu.
- Mae medrau darllen mwyafrif y disgyblion yn datblygu'n briodol wrth iddynt symud drwy'r ysgol. Mae'r disgyblion ieuengaf yn dwysáu eu gwybodaeth am seiniau llythrennau yn fedrus, ac erbyn Blwyddyn 2, maent yn defnyddio ystod dda o dechnegau darllen.
- Mae'r disgyblion ieuengaf yn creu marciau mawr mewn ystod dda o brofiadau ac yn ysgrifennu geiriau a brawddegau syml yn fedrus. Erbyn Blwyddyn 2, mae llawer yn defnyddio ansoddeiriau a chymariaethau'n gynyddol gywir.
- Mae medrau mathemateg llawer o ddisgyblion yn datblygu'n gadarn ar draws yr ysgol.
- Os bydd y cynnig hwn yn mynd rhagddo, mae'n annhebygol o gael effaith negyddol gan fod dysgu a chynnydd yn ystod y blynyddoedd cynnar yn gadarn.

Llesiant ac agweddau at ddysgu:

- Mae'r adroddiad arolygiad yn nodi bod y rhan fwyaf o ddisgyblion wrth eu bodd yn yr ysgol ac yn teimlo'n hapus oddi fewn i'r nawws gynhwysol, gartrefol a gofalgar sy'n bodoli. Mae bron bob disgybl yn dweud eu bod yn teimlo'n ddiogel yn yr ysgol ac yn gwybod at bwy i droi os oes rhywbeth yn eu poeni.
- Mae ymddygiad y rhan fwyaf o ddisgyblion yn dda ar draws yr ysgol ac maent yn deall pwysigrwydd parchu rheolau sy'n dylanwadu'n gadarnhaol ar eu hymddygiad o ddydd i ddydd. Maent yn gwrtais ac ystyriol o eraill ac yn dangos parch a gofal tuag at eu cyfoedion, oedolion cyfarwydd ac ymwelwyr â'r ysgol.
- Ar draws yr ysgol, mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn gwranddo'n astud ar gyfarwyddiadau a chyflwyniadau ac yn canolbwyntio'n llwyddiannus am gyfnodau estynedig. Yn gyffredinol, mae disgyblion o bob oed a gallu yn arddangos agwedd gadarnhaol at eu dysgu ac maent yn ymroi'n frwdfrydig i'w tasgau wrth ymdrin â heriau a datrys problemau.
- Os bydd y cynnig yn mynd rhagddo, mae'n annhebygol o gael effaith negyddol gan fod gan yr ysgol eisoes nawws gynhwysol, gartrefol a gofalgar effeithiol, sy'n cael effaith gadarnhaol ar les dysgwyr.

Profiadau dysgu ac addysgu:

- Mae adroddiad arolygiad Estyn yn nodi bod cwricwlwm yr ysgol yn eang a difyr ac yn sicrhau bod y rhan fwyaf o ddisgyblion yn ymgysylltu'n llawn â'u dysgu. Mae arweinyddwyr ac athrawon yn ystyried anghenion gwahanol grwpiau o ddysgwyr yn llwyddiannus gan gynnwys disgyblion sydd wedi eu hadnabod ag anghenion dysgu ychwanegol a rhai sy'n dod o gartrefi difreintiedig.
- Mae'r cwricwlwm yn darparu cydbwysedd diddorol o brofiadau dysgu, sy'n datblygu medrau disgyblion yn gyson ar draws yr ystod oedran a gallu. Mae athrawon a chynorthwywyr y disgyblion ieuengaf yn sicrhau bod profiadau dysgu effeithiol yn cael eu hymgorffori'n fedrus yn yr ardaloedd dysgu o fewn y dosbarth ac yn yr ardaloedd tu allan.
- Mae perthynas weithio agos a hynod gefnogol ar draws holl ddosbarthiadau'r ysgol. Mae'r athrawon a'r cynorthwywyr yn adnabod y disgyblion a'u teuluoedd yn dda iawn ac yn sicrhau bod pob disgybl yn teimlo'n ddiogel a hapus yn eu dosbarthiadau.
- Mae perthynas weithio agos iawn rhwng y disgyblion a'r athrawon ac mae'r disgyblion yn deall pwysigrwydd rôl adborth wrth iddynt ddatblygu eu gwaith.
- Mae'n annhebygol y bydd y cynnig uchod, os bydd yn mynd rhagddo, yn cael effaith negyddol, gan fod y cwricwlwm yn eang ac yn ddifyr, gan sicrhau eu bod yn diwallu anghenion pob dysgwr.

Gofal, cymorth ac arweiniad:

- Nododd Estyn hefyd fod perthnasoedd cefnogol sy'n bodoli rhwng staff a disgyblion yn cyfrannu'n gadarn at greu cymuned ofalgar, gydag ethos tawel a chartrefol. Mae'r athrawon a'r cynorthwywyr yn yr ysgol yn adnabod y disgyblion yn dda ac maent yn ymateb yn helaeth i'w hanghenion emosiynol a chymdeithasol.
- Mae agweddau positif y staff a'r awyrgylch gadarnhaol ym mhob dosbarth yn cefnogi disgyblion i ymgartrefu'n gyflym a datblygu eu medrau annibyniaeth a chreadigrwydd yn fuddiol.

- Mae'r rhaglenni cymorth i wella medrau llythrennedd, rhifedd a lles disgyblion yn gynhwysfawr, ac mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn ymateb yn frwd i'r gweithgareddau hyn. O ganlyniad, mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion sy'n derbyn cefnogaeth bellach yn gwneud cynnydd da o'u mannau cychwyn unigol.
- Mae'r ysgol yn gweithio'n effeithiol gydag ysgolion lleol ac asiantaethau allanol i ddarparu cymorth arbenigol i ddisgyblion. Maent yn cefnogi disgyblion ag anghenion addysgol, emosiynol a chymdeithasol yn fedrus.
- Mae'n annhebygol y bydd y cynnig uchod, os bydd yn mynd rhagddo, yn cael effaith negyddol, gan fod cymuned gynhwysol a gofalgwr sy'n effeithiol wrth gefnogi lles pob dysgwr.

Arweinyddiaeth a rheolaeth:

- Mae'r adroddiad arolygiad yn nodi bod y pennaeth wedi sefydlu gweledigaeth gadarn ar gyfer y ffederasiwn sydd wedi ei seilio ar greu awyrgylch hapus a chynhwysol sy'n hybu datblygiad medrau a lles emosiynol, corfforol a chymdeithasol pob disgybl i'r eithaf.
- Mae gan y pennaeth ddisgwyliadau uchel o'i hun, staff a'r disgyblion ac mae'n annog yr holl ddisgyblion i fwynhau eu dysgu mewn amgylchedd ddysgu gynhwysol. O ganlyniad, mae'r disgyblion yn gwrtais a chroesawgar ac yn ymdrechu o'u gorau wrth ddatblygu eu medrau ar draws y meysydd dysgu.
- Mae'r pennaeth wedi sicrhau bod trefniadau cadarn ar waith ar gyfer gwerthuso cynnydd disgyblion a'r ddarpariaeth. Mae gan arweinwyr amserlen glir a manwl sy'n arwain gweithdrefnau hunanwerthuso a gwella'r ysgol. Mae hyn yn cynnwys ystod eang o weithgareddau monitro priodol y mae arweinwyr ac athrawon yn eu gweithredu'n gydwybodol.
- Os bydd y cynnig yn mynd rhagddo, bydd yn debygol o arwain at gynnydd yn nifer y disgyblion a bydd hynny'n cael effaith gadarnhaol ar y defnydd effeithlon o adnoddau i gyfrannu at ddyfodol cynaliadwy ar gyfer yr ysgol.

Effaith y cynnig ar grwpiau agored i niwed gan gynnwys plant ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Bydd darparu addysg anstatudol ran-amser y Blynnyddoedd Cynnar i blant 3 oed yn Ysgol Gymraeg y Tymbl o fudd i grwpiau agored i niwed, gan gynnwys dysgwyr ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) a dysgwyr o gefndiroedd difreintiedig yn economaidd gan ei bod yn galluogi arsylwi ac asesu dysgwyr yn gynnar ac yn cefnogi'r gwaith o nodi anghenion yn gynnar ac ymyriadau amserol.

Os bydd y cynnig yn mynd rhagddo, mae'n debygol y bydd deilliannau dysgwyr yn cael eu gwella wrth i ddysgwyr gael eu hintegreiddio i amgylchedd dysgu priodol o oedran cynharach.

Effaith bosibl y cynnig ar allu'r ysgol i ddarparu'r cwricwlwm llawn yn y cyfnod sylfaen ac ym mhob cyfnod allweddol addysgol

Nid oes gan y Cyngor unrhyw bryderon ynghylch ansawdd addysgu a dysgu ac mae gan yr ysgol y gallu i ddarparu cwricwlwm pwrpasol i ddiwallu anghenion pob dysgwr. Er y byddai angen ailstrwythuro dosbarthiadau mewnol rhywfaint i ddarparu ar gyfer disgyblion meithrin

ychwanegol, ni ragwelir y bydd y cynnig hwn yn effeithio'n negyddol ar allu'r ysgol i ddarparu'r cwricwlwm llawn drwy gydol y cyfnod sylfaen a/neu ym mhob cam addysgol allweddol.

Yr angen am leoedd a'r effaith ar hygyrchedd ysgolion

Mae'r Côt Trefniadaeth Ysgolion (2018) yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor ystyried y pwyntiau canlynol mewn perthynas â'r angen am leoedd a'r effaith ar hygyrchedd ysgolion:

- ***I ba raddau y byddai'r cynnig yn cefnogi'r targedau yn y Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg a gymeradwywyd.***

Nod Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg 2022 - 2032 Sir Gaerfyrddin yw hyrwyddo cynnydd yn nifer y bobl o bob oed sy'n medru defnyddio'r Gymraeg gyda'u teuluoedd, yn eu cymunedau ac yn y gweithle.

Mae'r cynnig hwn yn cefnogi Deilliant 1 y Cynllun, sef 'Mwy o blant meithrin/tair oed yn cael eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg'. Bydd newid ystod oedran Ysgol Gymraeg y Tymbl o 4-11 i 3-11 yn darparu addysg ran-amser cyfrwng Cymraeg i blant 3 oed yn Ysgol Gymraeg y Tymbl, gan wneud y Gymraeg yn fwy hygyrch yn y gymuned leol a chryfhau'r broses bontio rhwng darpariaeth feithrin ac addysg gynradd cyfrwng Cymraeg.

- ***Sut y byddai'r cynnig yn ehangu neu'n lleihau'r ddarpariaeth Gymraeg.***

Pe bai'r cynnig i newid ystod oedran Ysgol Gymraeg y Tymbl o 4-11 i 3-11 yn mynd rhagddo, rhagwelir y byddai'n ehangu'r ddarpariaeth Gymraeg gan y byddai'n sefydlu addysg y Blynyddoedd Cynnar drwy gyfrwng y Gymraeg yn nalgylch y Tymbl gan alluogi disgyblion i gael mynediad at addysg cyfrwng Cymraeg o oedran cynharach.

Byddai hyn yn darparu cyfleoedd cynharach ar gyfer trochi yn y Gymraeg o 3 oed, gan ddatblygu sgiliau iaith sylfaenol yn ystod blynyddoedd ffurfiannol disgyblion a sicrhau eu bod yn cael eu cefnogi i wneud hynny drwy gydol eu taith addysgol. Mae Asesiad cychwynnol o'r iaith Gymraeg wedi'i gynnal ac mae wedi'i atodi i'r ddogfen hon yn Atodiad A. Bydd yr asesiad hwn yn cael ei adolygu a'i ddiweddarau ar adegau allweddol pe bai'r cynnig yn mynd rhagddo.

- ***A fydd y cynnig yn gwella mynediad i bobl anabl yn unol â'r gofynion o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010***

Mae gan yr ysgol gynllun hygyrchedd. Fodd bynnag, os bydd angen gwneud unrhyw addasiadau i'r ysgol ar gyfer disgybl, bydd addasiadau rhesymol yn cael eu gwneud yn unol â phrosesau sefydledig trefniadaeth ysgolion Cyngor Sir Caerfyrddin.

Adnoddau addysg yn yr ysgol a goblygiadau ariannol eraill y cynnig

Mae'r Côt Trefniadaeth Ysgolion (2018) yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff perthnasol ystyried y pwyntiau canlynol mewn perthynas ag adnoddau addysg a goblygiadau ariannol eraill:

- ***Pa effaith y bydd y cynnig yn ei chael ar nifer y lleoedd gwag yn yr ardal***

Pe bai'r cynnig yn mynd rhagddo, rhagwelir y byddai newid ystod oedran Ysgol Gymraeg y Tymbl o 4-11 i 3-11 yn cael effaith gadarnhaol ar gael gwared ar leoedd gwag yn yr ysgol.

- ***Cost reolaidd y cynnig dros gyfnod o 3 blynedd, man lleiaf, ac a yw'r cyllid rheolaidd angenrheidiol ar gael***

Mae ysgolion 3-11 a gynhelir gan yr Awdurdod Lleol yn derbyn cyllid fformiwla dirprwyedig ar gyfer darparu addysg ran-amser i blant 3 oed. Mae hyn yn cyfateb i 50% o'r cyllid fesul pen ar gyfer disgyblion cynradd. Yn 2025-26 y ffigur hwn yw £2044 fesul disgybl ar y gofrestr ar adeg y Cyfrifiad Ysgolion Blyneddol ar Lefel Disgyblion (CYBLD) a gynhelir ym mis Ionawr cyn y flwyddyn ariannol ganlynol. Mae hwn yn gyllid ychwanegol ar gyfer ysgol sydd wedi'i dynodi'n ysgol 4-11 ar hyn o bryd ac sy'n dod yn ysgol 3-11.

- ***Y ffynonellau y darperir cyllid cyfalaf ohonynt***

Os bydd y cynnig yn mynd rhagddo, ni ddisgwylir y bydd angen unrhyw gyllid cyfalaf ar gyfer y cynnig.

- ***Sut y caiff unrhyw dderbyniadau cyfalaf neu arbedion costau rheolaidd eu defnyddio***

Nid yw'r cynnig hwn yn cynnwys trosglwyddo na gwaredu unrhyw dir nac adeiladau.

- ***Costau Cludiant Ychwanegol/Trefniadau Teithio Dysgwyr***

Gan fod y ddarpariaeth o addysg y blyneddau cynnar ar gyfer disgyblion o dan oedran ysgol gorfodol, ni fyddai cludiant am ddim ar gael i ddisgyblion.

Gallai'r cynnig gael effaith gadarnhaol ar drefniadau teithio'r rhai sydd ar hyn o bryd yn teithio y tu allan i'w dalgylch i gael mynediad at addysg y blyneddau cynnar. Gallai darparu addysg y Blyneddau Cynnar yn dalgylch Ysgol Gymraeg y Tymbl annog mwy o ddisgyblion i fynychu ysgol eu dalgylch, gan leihau'r angen i deithio y tu allan i'r dalgylch.

Efallai y bydd goblygiadau cost ar gyfer cludiant ychwanegol os yw'r plant hyn yn cyrraedd yr oedran cymhwysedd i gael cludiant ac os ydynt yn byw yn dalgylch yr ysgol a dros y terfyn dwy filltir.

- ***Staffio***

Mae digon o staff ar gael yn yr ysgol o blith y nifer sydd yno eisoes i ddiwallu anghenion darpariaeth addysg y Blyneddau Cynnar.

Ffactorau cyffredinol eraill

Mae'r Côt Trefniadaeth Ysgolion (2018) yn ei gwneud yn ofynnol i gyrrff perthnasol ystyried y pwyntiau canlynol mewn perthynas â ffactorau cyffredinol eraill:

- ***Effaith y cynnig ar gyrhaeddiad addysgol ymhlith plant o gefndiroedd difreintiedig yn economaidd***

Bydd darparu addysg anstatudol ran-amser y Blynyddoedd Cynnar i blant 3 oed yn Ysgol Gymraeg y Tymbl o fudd i grwpiau agored i niwed, gan gynnwys dysgwyr ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) a dysgwyr o gefndiroedd difreintiedig yn economaidd gan ei bod yn galluogi arsylwi ac asesu dysgwyr yn gynnar ac yn cefnogi'r gwaith o nodi anghenion yn gynnar ac ymyriadau amserol.

Os bydd y cynnig hwn yn mynd rhagddo, rhagwelir y bydd deilliannau dysgwyr yn cael eu gwella wrth i ddysgwyr gael eu hintegreiddio i amgylchedd dysgu priodol o oedran cynharach.

- ***Materion o ran cydraddoldeb, gan gynnwys y rhai a nodir yn sgil asesiadau o'r effaith ar gydraddoldeb***

Nid oes unrhyw faterion amlwg o ran cydraddoldeb wedi'u nodi drwy'r Asesiad Effaith Integredig ar yr adeg hon. Nid yw'n tynnu sylw at unrhyw effaith anghymesur ar unrhyw nodweddion gwarchodedig. Bydd yr asesiad yn cael ei ddiweddarau yn ôl yr angen. Os bydd y cynnig yn mynd rhagddo, bydd yr asesiad hwn yn cael ei adolygu a'i ddiweddarau ar adegau allweddol yn ôl yr angen.

Trefniadau Derbyn

Y Cyngor Sir yw'r Awdurdod Derbyn ar gyfer Ysgol Gymraeg y Tymbl:

Yr Uned Derbyn Disgyblion i Ysgolion,
Cyngor Sir Caerfyrddin
Yr Adran Addysg a Phlant,
Adeilad 3,
Heol Spilman,
Caerfyrddin,
SA31 1LE
Rhif Ffôn: 01267 246449

E-bost: derbyniadau@sirgar.gov.uk

Derbyn i'r Blynyddoedd Cynnar

Mae Addysg y Blynyddoedd Cynnar yn ddarpariaeth anstatudol sydd ar gael i blant 3 oed a bydd yn rhaid gwneud cais am le mewn ysgol i'r Awdurdod Derbyn cywir erbyn y dyddiad cau a gyhoeddir.

Mae hawl gan bob plentyn 3 oed i gael lleoliad wedi'i ariannu am o leiaf 10 awr yr wythnos mewn sefydliad cofrestredig drwy'r Grŵp Hawliau Bore Oes o'r tymor yn dilyn ei drydydd pen-blwydd.

Fel rheol, derbynnir plant i ddarpariaeth blynyddoedd cynnar mewn ysgolion lle mae'r ddarpariaeth honno ar gael yn rhan-amser ar ddechrau'r tymor yn dilyn eu trydydd pen-blwydd.

3^{ydd} Pen-blwydd y Plentyn	Y Tymor Derbyn
1 Medi - 31 Rhagfyr	Tymor y Gwanwyn
1 Ionawr - 31 Mawrth	Tymor yr Haf
1 Ebrill - 31 Awst	Tymor yr Hydref

Nid oes gan rieni/gwarcheidwaid hawl i apelio os na chynigir lle i'w plentyn mewn lleoliad Blynyddoedd Cynnar o'u dewis.

Ni fydd gan blentyn y cynigir lle rhan-amser iddo/iddi mewn ysgol, hawl awtomatig i barhau i dderbyn addysg amser llawn. Rhaid cyflwyno cais ffurfiol i'r awdurdod derbyn cywir.

Mae rhagor o wybodaeth am y polisi a'r broses Derbyn i Ysgolion ar gael ar wefan y Cyngor.

Pe bai'r cynnig hwn yn mynd rhagddo, yn unol â gofynion statudol Llywodraeth Cymru, byddai'r tîm derbyn yn ymgymryd ag ymarfer derbyniadau untro y tu allan i'r trefniadau arferol, er mwyn sicrhau bod rhieni yng nghymuned y Tymbl yn cael cyfle i wneud cais am y lleoedd oedran meithrin sy'n dechrau ym mis Medi 2026.

Y Broses Ymgynghori

Bydd yr ymgynghori ynghylch y cynnig hwn yn dilyn y canllawiau a bennwyd gan Lywodraeth Cymru yn unol â'r hyn a nodwyd yn y Côd Trefniadaeth Ysgolion (2018).

Â phwy yr ymgynghorir?

Bydd dolen i'r Ddogfen Ymgynghori yn cael ei darparu i'r rhanddeiliaid canlynol (fel y pennir gan y Côd Trefniadaeth Ysgolion (2018)):

- *Rhieni (a darpar rieni lle bo'n bosibl), gofalmwyr a gwarcheidwaid, ac aelodau staff ysgolion y mae'r cynigion yn effeithio arnynt;*
- *yn achos cynigion sy'n effeithio ar ddarpariaeth uwchradd, rhieni disgyblion sy'n mynychu ysgolion cynradd y mae disgyblion fel arfer yn trosglwyddo ohonynt i'r ddarpariaeth uwchradd honno;*
- *awdurdod cynhaliol neu awdurdod cynhaliol arfaethedig unrhyw ysgol y mae'r cynigion yn debygol o effeithio arni;*
- *unrhyw awdurdod lleol arall (gan gynnwys, lle bo'n briodol, awdurdod lleol yn Lloegr) y mae'r cynigion yn debygol o effeithio arno – gan gynnwys, yn achos darpariaeth AAA ddynodedig, unrhyw awdurdod sy'n gosod neu sy'n debygol o osod disgyblion ag AAA ynddi;*
- *Awdurdod Esgobaethol yr Eglwys yng Nghymru a'r Eglwys Gatholig ar gyfer yr ardal lle mae unrhyw ysgol y mae'r cynigion yn debygol o effeithio arni;*
- *unrhyw gorff crefyddol priodol arall ar gyfer unrhyw ysgol y mae'r cynigion yn debygol o effeithio arni;*
- *corff llywodraethu unrhyw ysgol sy'n destun y cynigion;*
- *cyrff llywodraethu ysgolion eraill y mae'r cynnig, ym marn y cynigydd, yn debygol o effeithio arnynt;*
- *Gweinidogion Cymru;*
- *Aelodau Etholaethol a Rhanbarthol y Cynulliad (ACau) ac Aelodau Seneddol (ASau) sy'n cynrychioli ardaloedd a wasanaethir neu y bwriedir eu gwasanaethu gan unrhyw ysgol sy'n destun y cynigion;*
- *Estyn;*
- *undebau'r athrawon ac undebau staff sy'n cynrychioli athrawon a staff eraill mewn unrhyw ysgol sy'n destun y cynigion;*
- *y Consortiwm Addysg Rhanbarthol perthnasol;*
- *Comisiynydd Heddlu a Throsedd yr ardal a wasanaethir, neu y bwriedir iddi gael ei gwasanaethu, gan unrhyw ysgol sy'n destun y cynigion;*
- *unrhyw gyngor cymuned neu dref ar gyfer yr ardal a wasanaethir neu y bwriedir iddi gael ei gwasanaethu, gan unrhyw ysgol sy'n destun y cynigion;*
- *yn achos cynigion sy'n effeithio ar ddarpariaeth feithrin, unrhyw ddarparwyr annibynnol neu wirfoddol y gall y cynigion effeithio arnynt, gan gynnwys Mudiad Meithrin;*
- *yn achos cynigion sy'n effeithio ar ddarpariaeth feithrin, y Bartneriaeth Plant a Phobl Ifanc a/neu Bartneriaethau Datblygu'r Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant, lle bo'r rhain yn bodoli;*
- *yn achos cynigion sy'n effeithio ar ddarpariaeth AAA, unrhyw gyrff ieuchyd neu gyrff trydydd sector perthnasol â buddiant yn y cynigion;*
- *yn achos cynigion sy'n effeithio ar ddarpariaeth uwchradd, unrhyw sefydliadau addysg bellach sy'n gwasanaethu ardal yr ysgol; ac*
- *yn achos cynigion sy'n effeithio ar ddarpariaeth Gymraeg, Comisiynydd y Gymraeg.*

Ymgynghori â Disgyblion

Bydd disgyblion yn cael copi o Ddogfen Ymgynghori i Blant a Phobl Ifanc.

Hefyd, bydd cyfle i ddisgyblion (y Cyngor Ysgol o leiaf) yr ysgolion sy'n destun y cynigion gymryd rhan yn y broses ymgynghori yn ystod sesiwn a gynhelir gan Ymgynghorydd Cymorth Addysg.

Bydd y wybodaeth a gesglir o'r sesiynau ymgynghori â'r disgyblion yn rhan o'r Adroddiad Ymgynghori a gyflwynir i'r Cabinet i'w ystyried yn dilyn y cyfnod ymgynghori.

Beth sy'n digwydd nesaf?

Y Broses Statudol

Cam 1. Cyfnod Ymgynghori

Mae'r cyfnod ymgynghori ar gyfer y cynigion yn dechrau ar 04/09/25 ac yn dod i ben ar 16/10/25.

Gallwch gyflwyno'ch sylwadau o blaid neu yn erbyn cynnig neu ddarparu awgrymiadau eraill. Ni fydd yr ymatebion a geir yn ystod y cyfnod ymgynghori yn cael eu hystyried yn wrthwynebiadau statudol. Os dymunwch wrthwynebu, bydd angen i chi wneud hynny'n ysgrifenedig yn ystod y cyfnod gwrthwynebu statudol. Ni fydd unrhyw ymatebion sy'n dod i law ar ôl y dyddiad cau yn cael eu hystyried fel rhan o'r broses ymgynghori.

Ystyried eich sylwadau

Yn ystod y cyfnod ymgynghori gallwch ofyn cwestiynau, mynegi eich barn neu ddarparu opsiynau eraill i'w hystyried erbyn 16/10/25 fan bellaf drwy un o'r dulliau canlynol:

- Llenwi arolwg ar-lein gan ddefnyddio'r ddolen ganlynol: [AROLWG SNAP](#)
- Anfon neges e-bost i: RhMYYmgynghoriadau@sirgar.gov.uk
- Ysgrifennu llythyr i'r cyfeiriad canlynol: Mr Owain Lloyd, Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Plant, Neuadd y Sir, Caerfyrddin, SA31 1JP
- Neu lenwi copi papur o'r ffurflen ymateb (Atodiad A) a'i dychwelyd at Mr Owain Lloyd, Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Plant, Neuadd y Sir, Caerfyrddin SA31 1JP neu trwy anfon copi sganedig trwy e-bost i: RhMYYmgynghoriadau@sirgar.gov.uk

Nodwch mai dim ond drwy un dull cyfathrebu y mae angen i chi gyflwyno'ch ymateb.

Bydd sylwadau a gyflwynir yn ystod y cyfnod ymgynghori yn cael eu cofnodi a'u crynhoi mewn Adroddiad Ymgynghori.

Ar ôl y cyfnod ymgynghori, bydd Adroddiad Ymgynghori yn cael ei gyhoeddi ar wefan Cyngor Sir Caerfyrddin o leiaf bythefnos cyn cyhoeddi Hysbysiad Statudol.

Bydd Cabinet Cyngor Sir Caerfyrddin yn ystyried yr Adroddiad Ymgynghori ac yn penderfynu a yw am fynd ymlaen â'r cynnig ai peidio.

Cam 2. Cyfnod Gwrthwynebu o ran yr Hysbysiad Statudol

Os yw'r Cabinet yn penderfynu mynd ymlaen â'r cynnig mae'n rhaid i Gyngor Sir Caerfyrddin gyhoeddi dogfen o'r enw "Hysbysiad Statudol".

Bydd yr Hysbysiad Statudol yn cael ei gyhoeddi ar wefan Cyngor Sir Caerfyrddin a'i osod yn yr ysgolion sy'n destun cynigion. Bydd copïau o'r hysbysiad hefyd ar gael i'r ysgolion eu dosbarthu i ddisgyblion, rhieni, gwarcheidwaid ac aelodau staff (gall yr ysgolion hefyd ddosbarthu'r hysbysiad drwy e-bost).

Bydd yr Hysbysiad Statudol yn amlinellu manylion y cynnig ac yn gwahodd unrhyw un sy'n dymuno gwrthwynebu neu gefnogi i wneud hynny'n ysgrifenedig cyn pen 28 o ddiwrnodau.

Os bydd gwrthwynebiadau yn dod i law cyhoeddir Adroddiad Gwrthwynebu ar wefan Cyngor Sir Caerfyrddin. Bydd copïau papur o'r adroddiad hefyd ar gael ar gais. Bydd yr adroddiad yn crynhoi'r materion neu'r sylwadau cefnogol a godwyd ac yn rhoi ymateb Cyngor Sir Caerfyrddin.

Os na fydd unrhyw wrthwynebiadau yn dod i law, mae'r cynnig yn symud yn syth i benderfyniad.

Cam 3. Penderfynu

Cyngor Sir Caerfyrddin fydd yn penderfynu ar y cynnig. Mae hyn yn golygu y bydd yn gwneud penderfyniad terfynol ynghylch a fydd y newid arfaethedig yn mynd yn ei flaen. Gall y Cyngor Sir benderfynu cymeradwyo'r cynnig, gwrthod y cynnig neu gymeradwyo'r cynnig â newidiadau. Wrth wneud hynny, bydd y Cyngor Sir yn ystyried unrhyw wrthwynebiadau statudol a ddaeth i law.

Ar ôl penderfynu ynghylch y cynigion rhoddir gwybod i'r holl bartïon sydd â diddordeb bod y penderfyniad ar gael a fydd yn cael ei gyhoeddi'n electronig ar wefan Cyngor Sir Caerfyrddin.

Bydd yr holl randdeiliaid yn cael eu hysbysu am benderfyniad y Cyngor Sir a chyhoeddi'r Adroddiad Gwrthwynebu cyn pen 7 diwrnod ar ôl y penderfyniad.

Llinell Amser y Broses Statudol

Dyma llinell amser ddangosol ar gyfer y broses statudol:

Cam	Disgrifiad	Hyd
1	Ymgynghori Dosbarthu'r Ddogfen Ymgynghori hon i bartion penodol a phartïon eraill sydd â diddordeb.	Medi 2025 - Hydref 2025 O leiaf 42 diwrnod (gan gynnwys o leiaf 20 diwrnod ysgol)
2	Adroddiad Ymgynghori Bydd Adroddiad Ymgynghori yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet er mwyn penderfynu a ddylid mynd ati i gyhoeddi hysbysiad statudol ai peidio. NEU fel arall, daw'r cynnig i ben.	Ionawr 2026 Bydd yr Adroddiad Ymgynghori yn cael ei gyhoeddi ar wefan Cyngor Sir Caerfyrddin o leiaf bythefnos cyn cyhoeddi hysbysiad statudol
3	Hysbysiad Statudol Os gwneir y penderfyniad i fwrw ymlaen yna cyhoeddir hysbysiad statudol. Bydd yr hysbysiad yn amlinellu manylion y cynnig ac fe'i cyhoeddir ar wefan y Cyngor a'i arddangos ger mynedfa'r ysgol a'r ysgolion sy'n destun y cynigion. Bydd copïau o'r hysbysiad ar gael i'r ysgol eu dosbarthu i'r rhieni, i'r gwarcheidwaid, ac i'r staff. Bydd yr hysbysiad statudol yn rhoi manylion ynghylch y modd y gallwch gofnodi eich gwrthwynebiadau i'r cynnig.	Chwefror – Mawrth 2026 O leiaf 28 diwrnod (gan gynnwys o leiaf 15 diwrnod ysgol a heb gynnwys y diwrnod cyhoeddi)
4	Adroddiad Gwrthwynebu Os bydd gwrthwynebiadau yn dod i law cyhoeddir Adroddiad Gwrthwynebu ar wefan Cyngor Sir Caerfyrddin. Bydd copïau papur o'r adroddiad hefyd ar gael ar gais. Bydd yr adroddiad yn crynhoi'r materion neu'r sylwadau cefnogol a godwyd ac yn rhoi ymateb Cyngor Sir Caerfyrddin.	Mehefin 2026 Cyn pen 7 diwrnod gan ddechrau ar ddyddiad y penderfyniad

	Os na fydd unrhyw wrthwynebiadau yn dod i law, mae'r cynnig yn symud yn syth i benderfyniad.	
5	Penderfyniad Y Cyngor Sir fydd yn penderfynu ar y cynnig. Gall y Cyngor Sir benderfynu cymeradwyo'r cynnig, gwrthod y cynnig neu gymeradwyo'r cynnig gyda newidiadau, ac wrth benderfynu bydd yn rhoi ystyriaeth i unrhyw wrthwynebiadau statudol a ddaeth i law. Ar ôl penderfynu ynghylch y cynigion rhoddir gwybod i'r holl bartion sydd â diddordeb bod y penderfyniad ar gael a fydd yn cael ei gyhoeddi'n electronig ar wefan Cyngor Sir Caerfyrddin.	Mehefin 2026 Bydd penderfyniad yn cael ei wneud cyn pen 16 wythnos ar ôl diwedd y cyfnod gwrthwynebu

Asesiad Effaith Integredig

Mae asesiad effaith integredig wedi'i gynnal i'n helpu i sicrhau ein bod wedi ystyried sut y gallai ein cynigion effeithio ar wahanol grwpiau a gwasanaethau, gan ein galluogi i gryfhau agweddau cadarnhaol a lliniaru unrhyw effeithiau negyddol posibl.

Mae'r asesiad effaith integredig hwn yn ymgorffori gofynion y Deddfau canlynol mewn un Asesiad Effaith:

- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015
- Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus a Deddf Cydraddoldeb 2010
- Dyletswydd Economaidd-gymdeithasol 2021
- Mesur y Gymraeg 2011 a Safonau'r Gymraeg
- Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn a Mesur Hawliau Plant a Phobl Ifanc (Cymru) 2011
- Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 – bioamrywiaeth a chydnerthedd ecosystemau
- Y Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data.

Atodiad A - Ffurflen Ymateb

Mae Cyngor Sir Caerfyrddin yn ymgynghori ynghylch y cynnig i

- newid ystod oedran Ysgol Gymraeg y Tymbl o fod yn ysgol 4-11 i fod yn ysgol 3-11 o fis Medi, 2026.

Mae'r ffurflen ymateb ganlynol yn caniatáu i randdeiliaid wneud sylwadau ar y cynnig a'r opsiynau eraill, ac awgrymu opsiynau eraill.

Gall ymgynghoreion gyflwyno'u sylwadau o blaid neu yn erbyn cynnig.

Ni fydd yr ymatebion a geir yn ystod y cyfnod ymgynghori yn cael eu hystyried yn wrthwynebiadau statudol. Os dymuna ymgynghoreion wrthwynebu, bydd angen iddynt wneud hynny'n ysgrifenedig yn ystod y cyfnod gwrthwynebu statudol.

1. Ydych chi'n ymateb fel:

☐

Rhiant, gofalwr neu warcheidwad

☐

Darpar riant, gofalwr neu warcheidwad

☐

Llywodraethwr

☐

Staff

☐

Aelod o'r gymuned

☐

Cyngor Cymuned

☐

Arall: Nodwch

2. Ydych chi'n cefnogi'r cynnig?

☐

Ydw

☐

Nac ydw

☐

Yn rhannol

3. Oes gennych chi unrhyw sylwadau ynghylch y cynnig hwn yr hoffech i ni eu hystyried?

4. Oes unrhyw opsiynau eraill y dylai'r Cyngor fod yn eu hystyried ar gyfer Ysgol Gymraeg y Tymbl, yn eich barn chi?

☐ Oes

☐ Nac oes

Os oes, esboniwch yr opsiwn arall/opsiynau eraill:

5.
Mae

Safonau'r Gymraeg yn ei gwneud yn ofynnol i ni ystyried effeithiau unrhyw benderfyniadau polisi ar y Gymraeg.

- a. Yn eich barn chi, pa effeithiau cadarnhaol neu niweidiol fyddai'r cynnig hwn yn eu cael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg?

- b. Yn eich barn chi, sut allai'r cynnig gael ei lunio neu ei newid fel y byddai'n cael effaith gadarnhaol neu fwy cadarnhaol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg ?

- c. Yn eich barn chi, sut allai'r cynnig gael ei lunio neu ei newid fel na fyddai'n cael effaith niweidiol neu'n cael effaith lai niweidiol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg?

6. Ar ddiwedd y cyfnod ymgynghori, bydd Adroddiad Ymgynghori yn cael ei gyhoeddi a fydd yn crynhoi'r materion a nodwyd gan yr ymgynghoreion ac ymateb y Cyngor i'r materion hynny.

Hoffech chi gael gwybod am gyhoeddi'r Adroddiad Ymgynghori?

☐ Hoffwn

☐ Na hoffwn

Os hoffech chi gael gwybod, rhowch gyfeiriad e-bost neu gyfeiriad post a dewis iaith (Cymraeg/Saesneg):

Diolch am lenwi'r ffurflen ymateb.

Dylid anfon ffurflenni ymateb wedi'u llenwi i'r cyfeiriad canlynol:

Mr Owain Lloyd,
Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Plant,
Neuadd y Sir,
Caerfyrddin,
SA31 1JP

neu trwy anfon copi sganedig trwy e-bost i: RhMYYmgynghoriadau@sirgar.gov.uk

Fel arall, gallwch lenwi'r ffurflen hon ar-lein [AROLWG SNAP](#)

Dylech chi ddychwelyd eich ymateb erbyn 16/10/25. Ni fydd unrhyw ymatebion sy'n dod i law ar ôl y dyddiad cau yn cael eu hystyried fel rhan o'r broses ymgynghori.

Atodiad B – Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg

Cynnig a Chefnidir

Mae Cyngor Sir Caerfyrddin yn bwriadu newid ystod oedran Ysgol Gymraeg y Tymbl o 4-11 i 3-11 o fis Medi, 2026 ac mae'r Asesiad hwn o'r Effaith ar y Gymraeg yn ategu cynnig y Cyngor.

Mae [Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol \(Cymru\) 2015](#) yn ei gwneud yn ofynnol i gyrrff cyhoeddus ledled Cymru a enwir yn y ddeddf weithio tuag at gyflawni saith nod llesiant, gan gynnwys 'Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu'.

Cymraeg 2050 yw strategaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer hyrwyddo a hwyluso'r defnydd o'r Gymraeg a'i gweledigaeth yw bod y Gymraeg yn perthyn i bawb yng Nghymru. Nodir uchelgais Llywodraeth Cymru hefyd i gynyddu'r defnydd o'r Gymraeg a nifer y bobl sy'n siarad yr iaith, yn ogystal â'r ymrwymiad i weithio tuag at sicrhau miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050 ac i barhau i annog mwy o bobl i ddefnyddio a siarad Cymraeg yn eu bywydau bob dydd.

Cymraeg 2050 yw'r prif bolisi sy'n llywio'r newidiadau i'r broses statudol o gynllunio addysg cyfrwng Cymraeg. Yn ôl strategaeth Cymraeg 2050, addysg drochi cyfrwng Cymraeg yw'r prif ddull o sicrhau bod plant yn gallu meithrin eu sgiliau Cymraeg, ac o greu siaradwyr newydd. Mae hefyd yn tynnu sylw at bwysigrwydd y sector blynyddoedd cynnar fel pwynt mynediad cynnar i addysg drochi, ac fel ffordd o gynyddu'r galw am addysg cyfrwng Cymraeg.

Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg (2022-2032) a Strategaeth Hybu'r Iaith Gymraeg (2023-28)

Mae [Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg 2022-2032](#) a [Strategaeth Hybu'r Iaith Gymraeg](#) Cyngor Sir Caerfyrddin yn cefnogi gweledigaeth Llywodraeth Cymru yn uniongyrchol ac maent yn sylfaen i gyfraniad y Cyngor at gyrraedd y targed a nodir yn strategaeth Llywodraeth Cymru. Bydd y cynnig hwn yn sicrhau bod Cyngor Sir Caerfyrddin yn gallu cyflawni ei ddyletswyddau statudol mewn perthynas ag addysg cyfrwng Cymraeg drwy ei Gynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg ac yn hyrwyddo cynnydd yn nifer y bobl o bob oed sy'n medru defnyddio'r Gymraeg gyda'u teuluoedd, yn eu cymunedau ac yn y gweithle.

Mae Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg 2022-32 Cyngor Sir Caerfyrddin yn glir yn ei nod a'i egwyddor o ddatblygu gallu ein disgyblion i ddefnyddio'r Gymraeg a'r Saesneg yn rhugl ac yn hyderus mewn amrywiaeth o sefyllfaoedd. Bydd hyn yn eu galluogi i ddod yn aelodau cyflawn o'r gymdeithas ddwyieithog y maent yn rhan ohoni, gan feithrin balchder yn ieithoedd, treftadaeth a diwylliant Sir Gaerfyrddin a Chymru.

Bydd y cynnig hwn yn cyfrannu at wireddu'r amcanion strategol yn [Strategaeth Hybu'r Iaith Gymraeg \(2023-28\)](#) Sir Gaerfyrddin sy'n anelu at *'wneud y Gymraeg yn brif iaith y Sir ac adfer y Gymraeg yn iaith a siaredir ac a ddefnyddir gan fwyafrif ein trigolion yn gyson, ac ym mhob agwedd ar fywyd'*.

Cyfeiriad Gwasanaethau Addysg yn Sir Gaerfyrddin i'r dyfodol 2022-2032

Mae gan [Addysg Sir Gâr – Cyfeiriad Gwasanaethau Addysg Sir Gaerfyrddin i'r dyfodol 2022-2032](#) flaenoriaethau clir sy'n canolbwyntio ar bedair thema allweddol, sy'n gysylltiedig â'n Cenhadaeth Genedlaethol, pedwar diben Cwricwlwm i Gymru. Mae Diben 8 yn nodi y bydd Cyngor Sir Caerfyrddin *"yn hyrwyddo'r Gymraeg ac yn ymfalchïo yn nhreftadaeth a diwylliant unigryw Sir Gaerfyrddin"*.

Cwricwlwm i Gymru

Mae'r Gymraeg yn rhan annatod o [Gwricwlwm i Gymru](#) gyda'r nod o gynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg hyderus sy'n rhan o'r system addysg statudol a sicrhau bod pob dysgwr, yn y dyfodol, yn gallu defnyddio'r Gymraeg ar ôl iddo adael yr ysgol. Mae'n pwysleisio'r ffaith y bydd y Gymraeg yn parhau i fod yn orfodol hyd at 16 oed.

Ar bwy fydd y cynnig hwn yn effeithio'n uniongyrchol?

Bydd y cynnig yn cael effaith ar ddisgyblion 3 oed a'u teuluoedd yn ardal y Tymbl.

Bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol ar blant a phobl ifanc drwy gynnig dewis ychwanegol o ran addysg y blynyddoedd cynnar drwy gyfrwng y Gymraeg o 3 oed yn Ysgol Gymraeg y Tymbl. Bydd hyn, yn ei dro, o oedran ifanc, yn cynnig sgiliau Cymraeg i blant a phobl ifanc y gallant eu defnyddio ym mhob agwedd ar fywyd ac yn enwedig pan fyddant yn gadael yr ysgol ac yn dechrau gwaith.

Bydd y cynnig hwn yn galluogi Cyngor Sir Caerfyrddin i gynyddu'r ddarpariaeth a gynigir yn Ysgol Gymraeg y Tymbl, a fydd yn cael effaith gadarnhaol ar blant a phobl ifanc yn ardal Talacharn, waeth beth fo'u cefndir, neu iaith eu teulu, gan sicrhau bod mwy a mwy o blant a phobl ifanc yn datblygu sgiliau Cymraeg y gellir eu defnyddio mewn bywyd bob dydd.

Rydym yn disgwyl i unrhyw effaith fod yn gadarnhaol, am y rhesymau canlynol:

- Gall plant a phobl ifanc fanteisio ar addysg Gymraeg o 3 oed
- Bydd nodau'r cynnig hwn yn helpu Cyngor Sir Caerfyrddin i gyflawni ei ymrwymiadau i'r Gymraeg, siaradwyr Cymraeg a chymunedau Cymraeg.

Meini Prawf Effaith	Disgrifiad	Statws yr effaith	A oes unrhyw fesurau wedi'u nodi i liniaru unrhyw effaith negyddol neu i greu mwy o gyfleoedd cadarnhaol?	Effaith derfynol (yn dilyn dulliau lliniaru)
Categori iaith yr ysgol (ffurfiol)	Categori iaith yr ysgol yw 3 - Cyfrwng Cymraeg. Disgrifir y categori hwn fel a ganlyn - <i>Cymraeg yw'r brif iaith ar gyfer cyfathrebu mewnol yn yr ysgol. Mae'n cyfathrebu â rhieni a gofalwyr naill ai yn Gymraeg, yn Saesneg neu'n ddwyieithog yn ôl yr angen. Mae hon yn ysgol sydd ag ethos Cymraeg cadarn, gan gefnogi a galluogi'r dysgwyr i ddefnyddio'r Gymraeg ym mhob cyd-destun cymdeithasol yn yr ysgol a'r tu allan iddi. Mewn lleoliad trochi mae pob dysgwr yn cael ei addysgu'n llawn yn y Gymraeg, gyda'r Saesneg yn cael ei defnyddio ar brydiau i sicrhau dealltwriaeth yn ystod y cyfnod trochi cynnar. O 7 oed ymlaen bydd o leiaf 80% o weithgareddau ysgol y dysgwr (yn gwricwlaidd ac yn allgyrsiol) yn Gymraeg.</i> Ni fyddai'r cynnig hwn yn effeithio ar iaith addysg y disgyblion yn yr ysgol.	Niwtral	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol

Categori Iaith yr ysgol (anffurfiol)	Mae 10.58% o ddisgyblion oedran statudol yn Ysgol Gymraeg y Tymbl yn siarad Cymraeg gartref. Gallai'r cynnig hwn gryfhau'r cyfleoedd i ddisgyblion ddefnyddio'r Gymraeg yn ffurfiol ac yn anffurfiol gyda'u cyfoedion o oedran iau. Yn sgil newid i ddarpariaeth 3-11, bydd yr ysgol yn gweithio gyda'i holl bartneriaid i hyrwyddo manteision dwyieithrwydd i sicrhau bod pob rhiant/gofalwr a theulu yn gallu gwneud penderfyniad gwybodus cyn gynted â phosibl ym mywyd eu plentyn.	Cadarnhaol	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
Gwybodaeth am safonau'r Gymraeg yn yr ysgol	<u>Mewnbwn y Cyngor:</u> Cyd-destun Mae Ysgol Gymraeg y Tymbl yn rhoi pwyslais cryf ar ddatblygu sgiliau Cymraeg disgyblion. Yn dilyn arolygiad Estyn ym mis Hydref 2022, nodwyd bod llawer o ddisgyblion, gan gynnwys y rhai ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY) a'r rhai sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim, yn gwneud cynnydd da iawn o'u manau cychwyn. Maent yn datblygu eu medrau i gyfathrebu'n gynyddol hyderus yn y Gymraeg a'r Saesneg yn	Cadarnhaol	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol

	llwyddiannus erbyn diwedd eu cyfnod yn yr ysgol. Ar draws yr ysgol, mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn gwrando'n dda ar ei gilydd ac ar oedolion ac yn dangos parch at farn bobl eraill. Mae llawer o'r disgyblion ieuengaf yn datblygu eu medrau siarad Cymraeg yn fuddiol ac yn ymdrechu i siarad wrth fwynhau eu dysgu. Wrth i ddisgyblion symud drwy'r ysgol, mae'r rhan fwyaf yn datblygu eu medrau siarad yn effeithiol wrth gyflwyno gwybodaeth, er enghraifft wrth ddatblygu geirfa benodol am nodweddion deunyddiau yn eu gwaith gwyddoniaeth. At ei gilydd, nid yw lleiafrif y disgyblion yn magu digon o hyder i siarad yn ddigon rhugl gyda'i gilydd ac oedolion. Mae hyn yn llesteirio eu gallu i ddatblygu geirfa a phatrymau yn adeiladol, yn enwedig yn y Gymraeg, wrth fynegi eu hunain mewn ystod o sefyllfaoedd ffurfiol ac anffurfiol. Mae medrau darllen mwyafrif y disgyblion yn datblygu'n briodol wrth iddynt symud drwy'r ysgol. Mae'r disgyblion ieuengaf yn dwysáu eu gwybodaeth am seiniau llythrennau yn fedrus, ac erbyn Blwyddyn 2, maent yn defnyddio ystod dda o dechnegau darllen. Wrth i'w medrau ddatblygu, mae mwyafrif			
--	--	--	--	--

	yn gwneud cynnydd cyson ac yn darllen llyfrau sy'n ennyn eu diddordeb yn briodol. Mae'r disgyblion hynaf yn defnyddio eu huwch fedrau darllen yn fuddiol. Fodd bynnag, nid yw lleiafrif y disgyblion yn datblygu eu medrau darllen yn ddigon cadarn yn unol â'u hoed a'u gallu. Mae'r arlwy darllen yn gyfyng ac nid yw'r diwylliant yn annog mwyafrif y disgyblion i fwynhau darllen yn annibynnol. O ganlyniad, mae hyn yn arafu eu cynnydd i ddarllen mewn ystod gyfoethog o gyd-destunau dysgu. Mae llawer o ddisgyblion yn datblygu eu medrau ysgrifennu'n effeithiol wrth iddynt symud drwy'r ysgol. Erbyn Blwyddyn 2, mae llawer yn defnyddio ansoddeiriau a chymariaethau'n gynyddol gywir, er enghraifft wrth ysgrifennu am oleuadau'r Nadolig. Mae'r disgyblion hynaf yn defnyddio geirfa ac ymadroddion diddorol wrth gyfansoddi ystod o farddoniaeth greadigol. Ar frig yr ysgol, mae medrau ysgrifennu y rhan fwyaf o ddisgyblion yn gadarn ac maent yn cyflwyno gwybodaeth ffeithiol a chreadigol mewn ystod ddiddorol o gyd-destunau dysgu. Cynnydd ers yr arolygiad		
--	---	--	--

	Ers yr arolygiad, mae'r ysgol wedi cynnal a chryfhau ei hymrwymiad i hyrwyddo'r Gymraeg. Oherwydd cynnydd yn nifer y disgyblion di-Gymraeg, mae gwella siarad Cymraeg wedi'i nodi fel blaenoriaeth allweddol ers 2022 ac mae'n parhau i fod yn faes i'w ddatblygu yn ystod 2024 - 2025. Mewn ymateb, mae'r ysgol wedi cyflwyno nifer o fentrau llwyddiannus. Mae'r rhain yn cynnwys Cynllun Clonc, sy'n darparu sesiynau datblygu siarad wedi'u targedu; Tric a Chlic i gryfhau datblygiad ffoneg cynnar, gemau buarth, ac ail-lansio'r Criw Cymraeg, grŵp dan arweiniad disgyblion sy'n mynd ati i hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg drwy'r ysgol. Mae'r strategaethau hyn eisoes wedi arwain at fwy o ddefnydd o'r Gymraeg mewn gwersi ffurfiol a lleoliadau anffurfiol. Mae staff wedi bod yn rhagweithiol wrth gynllunio cyfleoedd i feithrin hyder a rhuglder disgyblion wrth siarad a gwrando. Effaith y Newid Arfaethedig Byddai ymestyn yr ystod oedran i dderbyn plant 3 oed yn cael effaith gadarnhaol ar y Gymraeg. Mae trochi cynnar yn ystod oedran meithrin yn ddull sefydledig o gryfhau datblygiad dwyieithog. Byddai dysgwyr yn elwa ar ddod i gysylltiad â'r iaith am gyfnod hirach, gan gefnogi mwy o			
--	---	--	--	--

	ruglder a hyder. Byddai'r newid hwn yn darparu sylfaen ieithyddol gref a fyddai'n galluogi disgyblion i ddatblygu'n ddysgwyr uchelgeisiol, galluog a dwyieithog. <u>Mewnbwn Ysgol Gymraeg y Tymbl:</u> Cyd-destun Cyd-destun yr ysgol yw ein bod yn ysgol cyfrwng Cymraeg, felly mae o leiaf 80% o'r gwersi drwy gyfrwng y Gymraeg ar gyfer plant 7-11 oed ac yn gyfan gwbl drwy gyfrwng y Gymraeg yn y Cyfnod Sylfaen. Nid oes gan tua 90% o'r disgyblion Gymraeg yn y cartref. Nid oes darpariaeth cyn-ysgol yn y pentref sy'n effeithio ar y llinell sylfaen, h.y. mae llawer yn cyrraedd ar lefel is na'r disgwyl. Mae gwaith sylweddol yn cael ei wneud i drochi'r disgyblion yn yr iaith a defnyddio rhaglenni wedi'u targedu ar gyfer hyn, e.e., Cynllun Clonc, CHATT. Cynnydd ers yr arolygiad Mae hyder a rhuglder y rhan fwyaf o ddisgyblion yn datblygu'n gyson, yn enwedig yn ein gwersi. Mae'r rhan fwyaf yn barod iawn i drafod a chyflwyno yn Gymraeg, a hynny'n fwyfwy hyderus.		
--	---	--	--

	Effaith y Newid Arfaethedig Bydd pob disgybl yn cael strwythur cryf o ran clywed a defnyddio'r iaith. Mae cyflwyno geirfa a throsglwyddo enghreifftiau da yn hanfodol ar gyfer dysgu. Bydd disgyblion yn clywed eu cyfoedion yn trafod ac yn siarad â'i gilydd ac athrawon bob dydd yn hytrach nag yn achlysurol fel sy'n digwydd ar hyn o bryd. Bydd y Gymraeg yn fyw iddynt bob dydd drwy ddysgu ac addysgu, gan gynnwys safon iaith yr oedolion o'u cwmpas, canu, gwrandao ar eraill, a'r cyfryngau digidol, i enwi ond ychydig. Bydd hyn yn darparu sylfaen gadarn i'w haddysg o oedran ifanc.			
Gwybodaeth am weithgareddau ar ôl ysgol sy'n rhoi cyfleoedd ychwanegol i ddefnyddio'r Gymraeg yn yr ysgol e.e clybiau'r Urdd	Mae'r ysgol yn darparu cyfleoedd ychwanegol i ddefnyddio'r Gymraeg yn yr ysgol a'r tu allan i'r ystafell ddosbarth drwy amrywiaeth o weithgareddau ar ôl ysgol a phartneriaethau: • Clwb Ar Ôl Ysgol: Mae Menter Cwm Gwendraeth yn darparu clwb ar ôl ysgol ddwy noson yr wythnos. • Clwb yr Urdd: Mae Clwb yr Urdd yn cael ei ddarparu yn yr ysgol ond nid yw'n wythnosol. Mae hyn yn rhoi cyfle i ddisgyblion ddefnyddio'r Gymraeg mewn lleoliad hwyliog ac anffurfiol.	Cadarnhaol	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol

	• Ymweliadau Preswyl yr Urdd: Mae'r ysgol yn trefnu ymweliadau â chanolfannau preswyl yr Urdd yn rheolaidd, gan gynnwys Llangrannog, gan gynnig profiadau trochi yn y Gymraeg i ddisgyblion. • Clwb Chwaraeon yr Urdd: Mae'r Urdd yn trefnu Clwb Chwaraeon wythnosol am hanner tymor ar gyfer 2 grŵp blwyddyn ar y tro. Mae'r mentrau hyn yn cyfoethogi sgiliau Cymraeg disgyblion ac yn hyrwyddo ethos Cymraeg cryf ledled cymuned yr ysgol.			
Gwybodaeth ynghylch a yw'r ysgol yn darparu cyfleusterau i aelodau'r gymuned ddysgu Cymraeg, neu gyfleusterau iddynt ymgymryd â gweithgareddau trwy gyfrwng y Gymraeg	Mae Ysgol Gymraeg y Tymbl wedi cynnig Clwb Cwtsh i rieni/gwarcheidwaid ddysgu Cymraeg. Mae'r ysgol yn weithgar iawn yn y gymuned, a hynny'n naturiol drwy gyfrwng y Gymraeg. Mae perthynas gref â'r Clwb Pensiynwyr yn y pentref, lle mae'r ysgol yn diddanu aelodau drwy eitemau canu a llefaru. Mae aelodau hefyd wedi ymweld â'r ysgol i gael paned ac ati. Mae'r ysgol yn chwarae rhan flaenllaw yn Eisteddfod y pentref ac Eisteddfod Gadeiriol y Tymbl, ac mae'r pwyllgor a'r gymuned yn gwerthfawrogi hyn yn fawr.	Cadarnhaol	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol

	Mae Ysgol Gymraeg y Tymbl wedi cynnal gweithdai llythrennedd a rhifedd i deuluoedd, lle roedd rhieni/gwarcheidwaid neu famau-cu/tadau-cu yn cymryd rhan. Gwahoddir aelodau o'r gymuned leol i siarad â disgyblion am eu gwaith a'u profiadau e.e. gwenynwyr, cŵn tywys, a chogyddion.			
Yr effeithiau y gallai penderfyniad polisi eu cael ar y cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg, neu ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	Byddai'r cynnig hwn yn cynyddu darpariaeth y Blynyddoedd Cynnar drwy gyfrwng y Gymraeg ac felly'n cynyddu'r cyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg. Nid yw'r cynnig hwn yn trin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg. Mae Cyngor Sir Caerfyrddin hefyd yn cydnabod pwysigrwydd defnyddio'r Gymraeg y tu hwnt i'r ystafell ddosbarth. Drwy Strategaeth Hybu'r Iaith Gymraeg y cyngor a thrwy weithio gyda'n partneriaid, byddwn yn parhau i wneud y mwyaf o'r cyfleoedd i holl ddisgyblion Sir Gaerfyrddin a'n cymunedau ddefnyddio'r Gymraeg ym mhob agwedd ar fywyd bob dydd. Bydd dogfennau'r ymgynghoriad yn ddwyieithog sy'n golygu y bydd y cyhoedd yn cael cyfle i ddarllen dogfennau yn ymwneud â'r cynnig yn Gymraeg ac yn	Cadarnhaol	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol

	Saesneg a darparu ymateb yn eu dewis iaith.			
Gwybodaeth ynghylch sut mae'r cynnig yn cyd-fynd â Chynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg yr awdurdod ac unrhyw gamau y bydd angen eu cymryd yn y dyfodol o ganlyniad i'r newid i barhau i gydymffurfio â'r cynllun neu gyrraedd targedau'r cynllun.	Y weledigaeth: Y flwyddyn 2050: <i>Mae'r iaith Gymraeg yn ffynnu, mae nifer y siaradwyr wedi cynyddu i filiwn a chaiff ei defnyddio ym mhob agwedd ar fywyd. Ymhlith y rheini nad ydynt yn ei siarad mae yna ewyllys da tuag ati ac ymdeimlad o berchnogaeth ohoni. Mae yna werthfawrogiad hefyd o'i chyfraniad i ddiwylliant, cymdeithas ac economi Cymru. Ein gweledigaeth ym mhob rhan o'r wlad yw creu amodau ffafriol sy'n cefnogi'r broses o gaffael yr iaith a'r arfer o ddefnyddio sgiliau Cymraeg. Rydym am weld cynnydd yn yr arfer o drosglwyddo'r iaith o fewn y teulu, yr arfer o gyflwyno'r Gymraeg yn gynnar i bob plentyn a system addysg sy'n rhoi sgiliau Cymraeg i bawb.</i> Mae Llywodraeth Cymru wedi cymeradwyo Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg 2022-2032 Cyngor Sir Caerfyrddin. Mae'n nodi gweledigaeth, nod ac amcanion yr awdurdod ar gyfer datblygu addysg cyfrwng Cymraeg dros gyfnod o ddeng mlynedd. Mae'r cynnig yn cyd-fynd yn llawn â Chynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg yr awdurdod.	Cadarnhaol	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol

	Nod Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg Sir Gaerfyrddin yw hyrwyddo cynnydd yn nifer y bobl o bob oed sy'n medru defnyddio'r Gymraeg gyda'u teuluoedd, yn eu cymunedau ac yn y gweithle. Mae'r cynnig hwn yn cefnogi Deilliant 1 'Mwy o blant meithrin/tair oed yn cael eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg'. Byddai newid ystod oedran Ysgol Gymraeg y Tymbl o 4-11 i 3-11 yn darparu addysg ran-amser cyfrwng Cymraeg i blant 3 oed yn Ysgol Gymraeg y Tymbl, gan gryfhau'r broses bontio rhwng darpariaeth feithrin ac addysg gynradd cyfrwng Cymraeg. Byddai'r cynnig hwn yn darparu cyfleoedd cynharach ar gyfer trochi yn y Gymraeg o 3 oed, gan ddatblygu sgiliau iaith sylfaenol yn ystod blynyddoedd ffurfiannol disgyblion a sicrhau eu bod yn cael eu cefnogi i wneud hynny drwy gydol eu taith addysgol.			
--	---	--	--	--

Casgliad a Chrynodeb

Mae Cyngor Sir Caerfyrddin yn rhagweld effaith gadarnhaol ar y Gymraeg o ganlyniad i'r cynnig hwn i newid ystod oedran Ysgol Gynradd y Tymbl o 4-11 i 3-11 o fis Medi, 2026.